

istis postulationibus grato cōcurrentes assensu/personas ve-
 stras et monasteria in quibus diuinis estis obsequiis manci-
 pati cū omnibus bonis que in p̄sentiarū rationabiliter possi-
 dent/aut in futurū iustis modis p̄stante domino poterunt adi-
 pisci sub beati Petri et nostra p̄tectione suscipimus/ speciali-
 ter autē ecclesias/grangias/domos/ possessiones /et alia bona
 vestra/sicut ea omnia pacifice possidetis/vobis et per vos mo-
 nasterijs vestris auctoritate ap̄lica confirmam⁹/ districti⁹ in-
 hibentes vt nec vobis nec alicui vestrū liceat ad alium ordinē
 se transferre/ac ipsius habitū et instituta suscipere/neq; se et mo-
 nasteria vestra ipsius ordinis cisterciē /monasterijs et locis al-
 terius ordinis et p̄fessionis ac obseruantie/seu quibuscūq; ec-
 clesijs/et locis alijs/aut religioni subijcere/vel vnire/aut associ-
 are/iure circa statum eorū dē monasteriorū/et ordinis cisterciē
 aliquid imutare vel innouare/p̄ quod vobis et dicto ordini i-
 iudiciū generetur/quodq; nemo cuiuscūq; conditionis existat
 cōtra huiusmodi nostre p̄hibitionis tenorem vos et monaste-
 ria predicta recipere vel tenere/ aut aliquid attemptare quo-
 quomodo presumat absq; apostolice sedis licentia et manda-
 to. Nos em̄ si secus actū fuerit irritum decernim⁹ et inane. Le-
 terum vbi p̄sona vestre p̄fessionis ad ordinē alium aspiraret
 se transferre/nihil de antiqua iuris obseruantia intendim⁹ im-
 mutare. Nulli ergo oīno hominū liceat hanc paginā nostre cō-
 firmationis et inhibitionis infringere/vel ei ausu temerario cō-
 traire. Si quis autē hoc attemptare p̄sumpserit/ indignatio-
 nem omnipotētis dei et beatorū Petri et Pauli ap̄torum eius
 se nouerit incurfurū. Datū apud urbem veterē. v. Idus De-
 cembriis. Pontificatus nostri Anno tertio.

Privilegiū dñi Bonifatij pape. viii. Quod cū
 p̄lati eccliaz celebrēt in monasterijs ordi-
 oblatōes nullaten⁹ sibi vsurpare p̄sumāt/
 sed eas in monasterijs ipsis dimittant.

Dnifatius Ep̄s seruus seruo-
rū dei. Dilectis fi-
lijs abbati monasterij cisterciēsi/ eiusq; co-
abbatib⁹ ⁊ conuentib⁹ vninersis cisterciēsi
ordinis. Salutē ⁊ aplicam benedictionem
Series oblate nobis vestre petitionis ha-
bebat/ q̄ licet ea que in ecclesijs monasteri-
orum v̄ri ordinis pie deuotionis affectu a
christifidelib⁹ in missaz solennijs offerunt

fratrum monasteriorū ipsorum vsibus ex speciali p̄uilegio se-
dis aplice debeant deputari/nōnulli tamē ecclesiariū p̄lati du-
cti auaricie spiritu cū in eisdem monasteriorū p̄dictorum eccle-
sijs predicta solēnia celebrant/oblaciones que ad manus eoz
huiusmodi celebrationis tēpore fieri dinoscunt ad se p̄tinere
indebite asserentes/p̄dictas oblaciones a monasterijs ipsis as-
portare p̄sumunt/in ipsoz monasteriorū ⁊ p̄sonarū deseruien-
tium in eisdē non modicū p̄iudiciū ⁊ grauamē/sup quo peti-
stis humiliter per aplice sedis clementiā prouideri. Nos itaq;
ad vestrū ⁊ monasteriorū ac p̄sonarū in ipsis degentiū statum
felicē ⁊ p̄sperum pijs studijs intendētes/auctoritate aplice di-
strictius inhibemus/ne aliqui p̄lati cū ipos in eisdē ecclesijs
monasteriorū predictoz solennia celebrare cōtigerit p̄libatas
oblaciones tūc pueniētes/ibidē sibi quomodolibet v̄dicare
p̄sumāt/sed eas in monasterijs ipsis/seu locis eoz oīno dimit-
tāt fratrum monasterioz vel locoz ipsoz vsib⁹ p̄futuras. Nullē
q̄ oīno hoīm liceat hanc paginā nostre inhibitiōis infringere/
vel ei ausu temerario p̄traire. Si q̄s aut̄ hoc attēptare p̄sump-
serit/indignationē oīpotentis dei/ac beatorū Petri ⁊ Pauli
aplozum eius se nouerit incursurū. Datū Anagine. v. Idus
Septembris. Pontificat⁹ nostri Anno primo.

Eiusdē **Q**uō nō licet p̄sonis nostri ordinis
appellare/etiā si corrigant vel puniant a
p̄relatis suis.

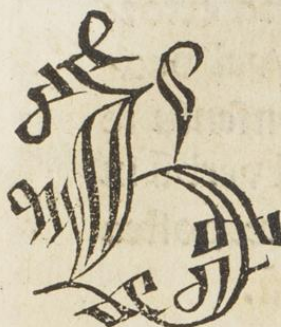

Dnifatius Ep̄s seruus seruo-
rū dei. Dilectis fi-
lijs abbati cistercy/eiusq; coabbatib⁹ mo-
nasterioꝝ cistercieñ ordinis ⁊ eoꝝ cōuenti-
bus vniuersis. Salutē ⁊ aplicā benedictio-
nē. Ad augmentū primū religionū ⁊ ordi-
nū quos Romani suscepit ⁊ approbavit ec-
clesia patris studijs intēdētes/ ⁊ cōsiderā-
tes attentī⁹ q̄ nō intermissa sedulitas disci-

pline religiones ⁊ ordines supradictos/statusq; regulares sa-
lubriter dirigit ⁊ cōseruat/quodq; si eam perire vel remitti cō-
tingeret ordo quilibet collabi necessario cogeret. Pensantes
etiam q̄ si regulariū psonarū correctio rimas iuris ⁊ apices se-
queret/huiusmodi rigor lentesceret/ac multiplici laxatiōe tor-
peret. Nos horum cōsideratione ac precibus dilecti filij nostri
R/tituli sancte Potētiane presbyteri cardinalis sup hoc sup-
plicantis inducti vobis auctoritate apostolica indulgem⁹/ vt
ad correctiones ⁊ punitiones fratrum ⁊ conuersorum eiusdē or-
dinis delinquentiū infligendas prelat i ordinis supradicti ad
quos eedem spectare noscunt rimulis ⁊ apicibus ipsis postpō-
positis libere pcedere valeant/fm consuetudines approbatas
⁊ generalia facta ⁊ etiā faciēda ipsius ordinis instituta. Nec
volumus eisdem licere fratrib⁹ ⁊ conuersis ab eisdem correcti-
onibus ⁊ punitionib⁹ aliquatenus appellare preuia in hoc de-
liberatione ac maturitate debita obseruatis. Nulli ergo om-
nino hominū liceat hanc paginā nostre concessionis infringere/
vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis autē hoc attempta-
re presumpserit/ indignationē omnipotentis dei/ac beatorū
Petri ⁊ Pauli apostolorū eius se nouerit incursum. Datum
Rome apud sanctum Petrū. Idus Februarij. Pontificatus
nostri Anno tertio.

Hanc in forma ⁊ firmat sacrosancta synodus Basiliēñ Noñ
Januarij. Anno dñi M. cccc. xxxvij.

Eiusdē. Quia plati ordinis possunt corrigere et punire moniales et sorores sibi subiectas secundum consuetudines et statuta ordinis/rimulis et apicibus iuris postpositis. Nec licet eis ab huiusmodi correctionibus appellare.

Dominatus Episcopus servus servorum dei. Dilectis in christo filiabus abbatissis monasteriorum cisterciensis ordinis/ et eorum conventibus universis. Salutem et apostolicam benedictionem. Ad augmentum continuum religionum et ordinum quos romanus suscepit et approbavit ecclesia/paternis studiis intendentes ac considerantes attentius quod non intermissa sedulitas discipline religiones et ordines supradictos statusque regulares salubriter dirigit et conservat/ quod si ea perire vel remitti contingeret ordo quilibet collabi necessario cogeret. Pensantes etiam quod si regularium personarum correctio rimas iuris et apices sequentur/humidi rigor lentesceret ac multiplici laxatione torperet. Nos horum consideratione ac precibus dilecti filii nostri. R. tituli sancte Poteriane presbiteri cardinalis super hoc nobis supplicatis inducti vobis auctoritate apostolica indulgemus/ ut ad correctiones et punitiones monialium et sororum eiusdem ordinis delinquentium instigendas plati ordinis supradicti ad quos eadem spectare nosseunt/rimulis et apicibus ipsis postpositis libere procedere valeant secundum consuetudines approbatas et generalia facta et etiam facienda ipsius ordinis instituta. Nec volumus eisdem licere monialibus et sororibus ab eisdem correctionibus et punitionibus aliquatenus appellare/ quia in hoc deliberatione ac maturitate debita observatis. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostre concessionis infringere/ vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attemptare presumpserit/ indignis

nationē omnipotētis dei/ et beatorū Petri et Pauli apstorū ei⁹
se nouerit incurfurū. Datum Rome apud sanctū Petrū. Id⁹
Februarij. Pontificatus nostri Anno tertio.

Eiusdē. Ne/ imperatores/ reges/ duces/
vel alia psona secularis cuiuscūq; excellē-
tie vel ptātis audeat tailliare aliquā eccle-
siasticā psonam/ aut aliquid aliud extor-
quere /puta centesimā/ vicesimā/ vel deci-
mā absq; speciali mādato vel consensu se-
dis aplice/ et habet de verbo ad verbū in
vi.ca. de imunitate eccliaz et c. licet postea
p dñm Cle. papā dicat reuocatū.

Bonifatius Epus seru⁹ seruoꝝ
dei. Ad ppetuā rei
memoriā. Clericis laicos infestos opido
tradit antiq̄tas/ qd et p̄sentū experimenta
tēporū manifeste declarāt/ dū suis finib⁹ nō
cōtenti/ nitunt̄ in vetitū/ ad illicita frena re-
laxant/ nec prudēter attendunt q̄ sit eis in
clericos ecclesiasticasue psonas et bona in-
terdicta ptās/ ecclesiarū p̄latis/ ecclesijs ecclesiasticisq; psonis
regularibus et secularib⁹ imponūt onera grauiā/ ipsosq; talli-
ant/ et eis collectas imponūt ab ipsis suoꝝ puentuū vel bono-
rū dimidiā/ decimā/ seu vicesimā/ vel quāuis aliā portionē/ aut
quotā exigūt et extorquent/ eosq; molunt̄ multifarie subūcere
seruituti/ sueq; submittere ditioni/ et qd dolenter referim⁹ nō
nulli eccliaz p̄latis/ ecclesiasticisq; psonis trepidātes/ vbi trepitā
dū nō est transitoriā pacē querentes/ plus timētes maiestātē
temporalē offendere q̄ eternā/ taliū abusib⁹ nō tam temerarie

quā improuide acquiescūt sedis aplice auctoritate seu licentia
 non obtenta. Nos igit talib⁹ iniquis actib⁹ obuiare volētes/
 de fratrum nostrorum consilio/aplica auctoritate statuimus/et quā-
 cūq; p̄lati ecclesiasticeq; p̄sone religiose vel seculares quorum-
 cūq; ordinū / conditionis seu statū collectas vel tallias/de-
 cimā / vicesimā / seu centesimā suorū / et ecclesiarū p̄uentuum/
 vel bonorū laicis soluerint vel p̄miserint / vel se solituros con-
 senserint / aut quū alia quantitatē / portionem / aut quotā ip-
 sorum p̄uentuū / vel bonorū estimationis vel valoris ipsorum /
 sub adiutorij / mutui / subventionis / subsidij / vel doni nomine
 seu quouis alio titulo modo vel quesito colore absq; auctori-
 tate sedis eiusdem / nec nō imperatores / reges / seu principes /
 duces / comites / vel barones / potestates / capitanei / vel officia-
 les / vel rectores quocūq; nomine censeant ciuitatū / castrorū /
 seu quorūcūq; locorū constitutorū vbilibet / et quouis alij cu-
 iusq; p̄eminētie conditionis / et status qui talia imposuerint ex-
 egerint / vel receperint / aut apud edes sacras deposita ecclesia-
 rū vel ecclesiasticarū personarū vbilibet arrestauerint / saisine-
 rint seu occupare p̄sumperint / vel arrestari saisiri ac occupari
 mādauerint / aut occupata saisita seu arrestata receperint / nec
 nō omnes qui sciēter dederint in p̄dictis auxiliū / consiliū / vel
 fauorē / publice vel occulte edipso sententiā excoicationis in-
 currant / vniuersitates q̄ que in his culpabiles fuerint ecclesi-
 astico supponim⁹ interdicto / p̄lati et p̄sonis ecclesiasticis sup̄dic-
 tis in virtute obediētie / et sub depositiōis pena districte man-
 dātes / vt talib⁹ absq; expressa licētia dicte sedis nullaten⁹ ac-
 quiescant. Quodq; p̄textu cuiuscūq; obligationis / p̄missiōis
 et cōfessiōis factarū hacten⁹ vel faciendarū inantea p̄usq; hmoi
 cōstitutio / p̄hibitio / seu p̄ceptū ad noticiā ipsorū puenerint ni-
 hil soluant / nec supradicti seculares quoquomodo recipiāt / et
 si soluerint vel p̄dicti receperint in excoicationis sententiā in-
 cidunt ipso facto. A supradictis autē excoicationū et interdi-
 cti sentētijs nullus absolui valeat / preterq; in mortis articulo
 absq; sedis aplice auctoritate et licentia speciali / cū n̄e intētio-
 nis existat / tā horrendū seculariū ptatum abulum nullatenus

sub dissimulatione transire. Non obstantib⁹ quibuscūq; prius
legis sub quibuscūq; tenoribus formis/seu modis aut verbo
rū cōceptione cōcessis imperatorib⁹/regibus/et alijs supradic-
tis que cōtra p̄dicta in nullo volumus alicui vel aliquib⁹ sus-
fragari. Nulli ergo oīno hoīm liceat hanc paginā nostre cōsti-
tutionis infringere/vel ei ausu temerario cōtraire. Si quis au-
tem hoc attēptare p̄sumpserit/indignationē omnipotētis dei
ac beatorū Petri et Pauli ap̄toꝝ ei⁹ se nouent incursum Datū
Rome apud sanctū Petrum. vi. kl. Martij. Pontificat⁹ no-
stri Anno tertio.

Eiusdem. Ut nullus de terris nostris cul-
tis vel incultis traditis iam/vel tradēdi⁹
aliquib⁹ cultorib⁹ excolendis in quibus
null⁹ decimas p̄cepit/erigat vel extorque-
at decimas vel p̄mitias a nobis vel a cul-
toribus earundē.

Bonifatius Epus seru⁹ seruoꝝ
dei. Dilectis filijs
vniuersis abbatib⁹ abbatissis et cōuentib⁹
ordinis cisterciēn tam p̄sentib⁹ q̄ futuris.
Salutē et aplicam benedictionē. In eccle-
sie firmamēto vester ordo nitore claro coru-
scans vniuersalē gregis dñici aulā illum-
inat/et currentib⁹ in stadio rectū iter insinu-
at quo ad salutis brauiū facilius puenit. Nos quidē ob hoc et
p̄pter magne deuotiōis affectū quē ad nos et aplicam sedem
habetis ordinē ip̄m ac vos et alios eiusdē ordinis p̄fessores in-
tima caritate p̄sequimur/ac sinceris affectib⁹ excitamur ad ve-
stra et illorū cōmoda in quib⁹ honeste possumus p̄mouenda.
Ideoq; p̄missio et intuitu et obtentu dilecti filij nostri Roberti

77.

tituli sancte Prudentiane p̄bri cardinalis qui tanq̄ p̄fati ordi-
nis quē p̄fessus existit p̄motor assiduus necessitates vestras
et dicti ordinis nobis reuerēter exposuit/et sup̄ illis nostre p̄ui-
sionis auxiliū implorauit/vobis auctoritate p̄ntiū indulgem̄
vt de terris vestris cultis et incultis ad ordinē vestrū spectati-
bus/quas alijs cōcessistis vel cōcedetis imposterū excolēdas/
de quib⁹ tū aliquis decimas seu primitias nō p̄cepit/nullus a
vobis seu cultorib⁹ terrarū ipsarū/ aut quibuscūq; alijs deci-
mas seu primitias exigere vel extorquere p̄sumat. Hos em̄ ni-
bilomin⁹ irritū decernim⁹ et inane/ quicquid cōtra tenorē h̄mōi
indulgentie fuerit attēptatū. Nulli ergo oīno hoīm liceat hāc
paginā nostre cōcessionis et cōstitutiois infringere/vel ei ausu
temerario cōtraire. Si quis aut̄ hoc attēptare p̄sumpserit/ in-
dignationē omnipotentis dei/et beatorū Petri et Pauli ap̄torū
eius se nouerit incursum. Datū Lateran. xv. kl. Ianuarij. Pō-
tificatus nostri Anno octauo.

Hanc in forma cōfirmat dñs Pius papa. ij. Ex ap̄lice.

Eiusdē. Cōseruatoria abbatis sancti Ste-
phani Diuionēn̄ p̄ ordine nostro appel-
latione postposita. et c.

Bonifatius Ep̄s seru⁹ seruorū
dei. Dilecto filio ab-
bati monasterij sancti Stephani de Diui-
one Lingonieñ dioc̄ Salutē et ap̄licam be-
nedictionē. Ad cōpescendos conatus ne-
farios aduersariorum qui p̄sonas et loca ec-
clesiastica et potissime religionis cultui de-
dicata sup̄ bonis et iurib⁹ suis offendere/et
multiplicibus pturbare molestijs nō verent̄/tantom̄ igitur nos
deceat oportunū remediū adhibere/quāto p̄amplius turbatio-
nes h̄mōi et molestie in diuine maiestatis offensā/ ecclesiastice

dispendiū libertatis / z aplice sedis cōtemptū redū dare noscū
 tur / Cū itaq; sicut ad nostrū puenit auditū / dilecti filij abbas
 cisterciū / eiusq; coabbates z fratres ac dilecte in chusto filie ab-
 batisse z sorores / eorūq; puentus cisterciei ordinis a nōnullis
 qui nomē dñi recipere in vacuū nō formidant / in psonis z bo-
 nis suis multipliciter molestent. Nos volētes ipsoꝝ abbatū
 fratru abbatissaru sorozū z cōuentuū puidere quieti / z puerfo-
 rū conatib⁹ obuiare / discretioni tue p aplice scripta mādamus
 quaten⁹ eisdē abbatib⁹ / fratrib⁹ / abbatissis / sorozib⁹ / z conuē-
 tibus efficacis p̄sidio defensionis assistens / nō pmittas ipsoꝝ
 in psonis z bonis eoz contra indulta priuilegioꝝ sedis aplice
 ab aliquib⁹ indebite molestari. A molestatoꝝes hmoi quicūq;
 z cuiuscūq; religionis / conditionis / aut status existant / etiā si
 pontificali p̄fulgeant dignitate / auctoritate nostra / appella-
 tione postposita / cōpescē. Nō obstantibus tam nra qua cauetur
 ne cōseruatoꝝes a sede deputati p̄dicta / extra ciuitates z diocē
 in quib⁹ deputati fuerint cōtra quoscūq; procedere / aut aliq;⁹
 vltra vnā dietam a fine diocē eorundem trahere p̄sumant / quā
 de duabus dietis in cōcilio generali / z alijs quibuscūq; consti-
 tutionib⁹ a nobis vel p̄decessozibus nostris / Romani pontifici
 bus sup hoc editis / dūmodo vltra tertiā vel quartā dietā ali-
 quis extra suā diocē auctoritate p̄sentū nō trabatur / seu si ali-
 quibus cōmuniter vel diuissim a p̄dicta sit sede indultū / quod
 interditi suspendi vel excōicari / seu extra vel vltra certa loca
 ad iudiciū euocari nō possint / p litteras apostolicas nō facien-
 tes plenā z expressam de indulto huiusmodi eorūq; psonis / lo-
 cis vel ordinib⁹ mentionē / seu qualibet alia indulgentia dicte
 sedis gnāli vel spāli p quā tue iurisdictionis explicatio in hac
 parte valeat quōlibet impediri. Attētius p̄uisurus ne de his
 sup quib⁹ lis est forte iam mora / seu que cause cognitionē exi-
 gunt / z que indulta huiusmodi nō contingūt te aliquaten⁹ in-
 tromittas. Nos em̄ si secus p̄sumpseris tam p̄sentes litteras
 quā etiā p̄cessum quē per te illarū auctoritate haberi contige-
 rit oīno carere virib⁹ ac nullius fore decernim⁹ firmitatis. Hu-
 iusmodi ergo mandatū nostrum sic prudenter z fideliter exe-

quaris/ vt eius fines quomodolibet nō excedas. Datum La-
teran. vi. Idus Januarij. Pōtificat⁹ nostri Anno octauo.

794

**Eiusdem. Cōseruatorie alie similes ad di-
uersos ecclesie prelatos.**

Ad abbatem sancti Victoris Massiliens.
Ad abbatem sancti Pauli Bisuntinens.
Ad abbatē sancti Petri de Senouesio Ianuens dioc.
Ad episcopum Aptens.
Ad abbatē monasterij Puseniens Flumburgens dioc.
Ad abbatem de Londonia Argentinen dioc.
Ad abbatē de sancto saluatore Tuden dioc.
Ad priorem cathedralis ecclesie Dimelmen dioc.
Ad abbatē monasterij sancti Auberti Lameracen dioc.
Ad abbatē monasterij de Aurealtaria Compostellen.

**Præuilegi dñi Benedicti pape. xi. Cōser-
uatorie in forma p̄cedentiū.**

Ad abbatē sancti Pauli Bisuntinens.
Ad episcopum Aptens.
Ad abbatē sancti Stephani Diuionens.
Datū Perusij Idus Junij. Pōtificatus nri Anno primo.

**Præuilegi dñi Clemētis pape. v. Cōser-
uatorie ad diuersos ecclesie p̄latos.**

Ad episcopum Sigunens. Ad episcopum Assanen.
Ad episcopum Suessanen.
Ad abbatem sancti Pauli Bisuntinens.
Ad abbatem sancti Victoris Massiliens.
Ad abbatem de Dumisfermelum sancti Andree dioc.

62